

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

soraner bladet

**Medlemsblad for Soransk Samfund
Årgang 98, nr. 1, februar 2013**

Holbergstatuen i Akademihaven i februar 2010, soranerarkivet.dk

Indhold

Leder.....	side 3
Kalender	side 4
Soransk Samfunds ordinære generalforsamling.....	side 5
Et nordatlantisk imperium gennem 600 år.....	side 6
Ishuse i Iran - boganmeldelse	side 12
Baron Ludvig Holbergs 328-års fødselsdag	side 14
Digt efter bekransningen.....	side 15
Index 2012.....	side 16
Talibanerne og mig.....	side 18
Frokost 1. november	side 23
Julefrokost på Fyn	side 24
Ledig lejlighed på Tersløsegaard.....	side 24
Soranerjulefrokost 8. december	side 25
Personalstof	side 27
In memoriam: Ole Stahl	side 27
Nyt om navn.....	side 27
Soranske dødsfald.....	side 27
Runde fødselsdage	side 28
Kolofoner og andet.....	side 30

Godt nytår

Velkommen til det nye år og tak for året der gik. Soransk Samfunds 150 års jubilæum stod som en strålende begivenhed, vi alle vil mindes.

Udgivelsen af det særlige jubilæumsnummer af bladet og 150 – årsfesten på Akademiet den 13. oktober blev højdepunkterne på året. Redaktionen vil gerne takke alle medlemmerne for et godt år med mange aktiviteter og stor interesse for bladet samt de mange indlæg fra soranere såvel indenlands som udenlands.

Foran står i 2013 en delvis ny redaktion, med et ungdommeligt islæt, det bliver spændende.

Soranerbladet ønsker alle et godt nytår.

Redaktionen

Husk: Meddelelse om adresseforandring kan *kun* ske til kassereren.

Benyt tlf., post eller e-mail perflorman@hotmail.com

Kalender

JANUAR

Lørdag d. 26.

Kl. 17.00: Kyndelmisse markeres overalt i Sorø bymidte

FEBRUAR

Torsdag d. 7.

Kl. 12.00: Soranerfrokost
Samfundet har inviteret Herloviaonersamfundets bestyrelse som vore særlige gæster

Fredag d. 15.

Ansøgningsfrist for Soransk Samfunds legater

MARTS

Fredag d. 1.

Deadline til Soranerbladet nr. 2/2013

Torsdag d. 7.

Kl. 12.00: Soranerfrokost

APRIL

Torsdag d. 4.

Kl. 12.00: Soranerfrokost

Torsdag d. 11.

Kl. 18.00: Generalforsamling i Hauerslevsalen

Barok-weekend i "Sorø Internationale Musikfestival":

Lørdag d. 13.

Kl. 16.00: Barokkens musik og former v/Merethe Køhl Hansen i Sorø Sognegård
Kl. 19.30: Concerto Copenhagen med Händel: Aminta e Fillide i Sorø Klosterkirke

Søndag d. 14.

Kl. 16.00: Via Artis Konsort: Spansk og latinamerikansk barokmusik i Sorø Klosterkirke

Tirsdag d. 30.

Kl. 18.00: "Overskæring" – Valborgaften.
Vi mødes ved statuen af Frederik VI i Frederiksberg Have og fortsætter i Hauerslevsalen. Tilmelding – gerne med ledsager – direkte til Hovmester på tlf. 39 40 66 14 bedst mellem kl. 09.00 og kl. 10.00.

Soranerfrokoster afholdes i Hauerslevsalen, Soranernes Hus, Solvej 1, Frederiksberg

Kuvertpris kr. 100,- inkl. drikkevarer.

Bindende tilmelding hertil: Ring til den automatiske telefonsvarer på 51 82 48 32 indtil to dage før frokosten. Efter "bip"-lyden indtales *navn og årgang*. Ikke andet! - Eventuel afmelding skal foretages senest tirsdagen før frokosten på samme telefonnummer. **Udeblivelse trods tilmelding koster fuld kuvertpris.**

Soransk Samfunds ordinære generalforsamling

**afholdes torsdag den 11. april 2013 kl. 18.00
i Soranernes Hus, Hauerslevsalen,
Solvej 1, 2000 Frederiksberg.**

Dagsorden ifølge vedtægterne:

- a. Valg af dirigent.
- b. Bestyrelsens beretning om virksomheden i det forløbne år.
- c. Fremlæggelse af de reviderede regnskaber for Soransk Samfund og dets aktiviteter, samt for legater og fonde.
Godkendelse af regnskaber ifølge herfor gældende vedtægter.
- d. Behandling af indkomne forslag.
- e. Forelæggelse af budget til godkendelse.
- f. Valg af medlemmer til bestyrelsen.
- g. Valg af revisor.
- h. Eventuelt.

Ad d.: Medlemsforslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være fremsendt til bestyrelsen inden den 1. marts.

Ad f.: Efter tur afgår:
Christian Faber-Rod (S62), Nicolay E.B. Svarre (S94), Lars Herborg (S53), Andreas Christiani (R57), Teddy Henrik Becher (S02), Henriette Lundblad Andersen (S04) og Mikko Johan Haahkola Christensen (S02). Bortset fra de to førstnævnte, som ikke ønsker at fortsætte, indstiller bestyrelsen de øvrige til genvalg.

Efter generalforsamlingen byder Samfundet på et måltid mad, arrangeret af Hovmester.

Tilmelding er ikke nødvendig!

*Med venlig hilsen
Bestyrelsen*

Et nordatlantisk imperium gennem 600 år

Da Danmark i 1814 fik eneansvar for Grønland, Island og Færøerne, var modtagelsen blandet. Island og Færøerne kunne gå an. Men hvad skulle man dog med Grønland? Surmulende accept af rigsfællesskabet blev siden forvandlet til overstrømmende accept. Nu trues fællesskabet fra uventet kant. Dr.phil. Thorkild Kjærgaard (S 1963), Ilisimatusarfik/Grønlands Universitet, skriver om rigets udvikling fra Margrethe I til Margrethe II. En udvikling hvori også Sorø har en plads..

Tager man en globus og finder Grønland, Færøerne og Danmark, må man undre sig over, at disse tre lande er forbundet i et rigsfællesskab med fælles grundlov, fælles udenrigs- og forsvarspolitik og fælles dronning. Hvad i alverden har Grønland – en tyndbefolket arktisk ø, mange gange større end Danmark, på det amerikanske kontinents nordøstlige hjørne med dybe fjorde og høje sorte bjerge, for 80 procents vedkommende dækket af et kilometertykt islag – Færøerne, 18 forblæste klippeøer midtvejs mellem Norge og Island, tilsammen kun lidt større end Lolland, og Danmark, et lille fladt landbrugsland ved indsejlingen til Østersøen, med hinanden at gøre?

Hvis Grønland og Færøerne endelig skulle være forbundet med et europæisk land, hvorfor så ikke Norge, hvis voldsomme natur minder om Færøerne og Grønland, og hvis lange atlantehavskyst vender ud mod det samme hav, som beskyller Grønland og Færøerne?

Sådan var det da også oprindeligt, for mere end tusind år siden, da Norge rakte sine fangarme ud over det dengang næsten folketomme Nordatlanten. Først invaderedes Shetlandsøerne og Færøerne af norske vikinger, senere kom turen til Orkneyøerne, Hebriderne og Island, indtil man nåede Grønland, på hvis sydlige og sydvestlige del – over for det nuværende Canada – der fra slutningen af 900-tallet etableredes en livskraftig nordbokoloni med havne, bondegårde, kirker og eftertragtede luksusvarer som

isbjørneskind, hvalbarder og, specielt, hvalros- og narhvaltand – elfenben – som havde været stærkt efterspurgt på det europæiske high-end-marked siden 700-tallet, hvor islams fremstød i Mellemøsten og i Nordafrika havde afbrudt de gamle handelsveje mellem Europa og Afrika.

Det søbårne norske imperium, af nogenlunde samme størrelse som Romeriget, holdt stand til sidste halvdel af 1300-tallet, da den sorte død på få år lagde op mod to tredjedele af Norges befolkning i graven. Det før så imponerende Norgesveld med navnkundige fyrster som Olav den Hellige og Harald Hårderåde fik åndenød og gik i frit fald. Kommunikationen mellem moderlandet og de oversøiske 'skattelande' gik i stå, og folk begyndte at sive væk fra udkantsområderne efter et mønster, som vi også kender i dag. Tydeligst i Grønland, som nordboerne trak sig helt ud af, og på hvis tidligere bebyggelser de nuværende grønlænderes forfædre slog sig ned. I 1380, da Håkon VI af Norge døde, gav Norge op som selvstændigt rige og gik i union med dronning Margrethe I's Danmark. Først styrede den unge dronning, der endnu ikke var fyldt 30, Norge som formynder for sin tiårige søn, Oluf (Olav), som hun havde med den afdøde norske konge, og som formelt havde overtaget den norske trone, ligesom han allerede fire år tidligere, som seksårig, havde overtaget den danske efter sin morfar,

Thorkild Kjærgaard (S63)

Valdemar Atterdag. Efter Olufs tidlige død 1387 herskede Margrethe over begge rigerne i egen ret. For Sorø fik Margrethes ophøjelse til unionsdronning den kedelige konsekvens, at klosterkirken ikke længere blev fundet stor nok og tilstrækkelig repræsentativ som kongelig begravelseskirke. Den sidste danske konge, som fik lov at hvile i Sorø, er Olaf. Her blev også Margrethe begravet efter sin død 1412, men allerede året efter overførtes hun til Roskilde Domkirke, som siden har været kongehusets begravelseskirke.

Kongen ville bytte Grønland

Den dansk-norske union holdt stand i 434 år. Men med freden i Kiel 14. januar 1814 var det slut. De europæiske stormagter var nemlig blevet enige om, at Sverige skulle have Norge som kompensation for Finland, som Sverige fem år tidligere havde afstået til Rusland. Det var dog kun det egentlige Norge, Sverige skulle have. De søbårne dele af det gamle

norske commonwealth, der endnu var tilbage – Island, Færøerne og et siden 1721 med store omkostninger genkoloniseret Grønland – skulle efter engelsk forlangende, og uden at der forelå noget dansk ønske herom, forblive sammen med Danmark.

Historisk set er det danske rigsfællesskab, som blev født ved et forhandlingsbord i Kiel en isnende kold januarnat i 1814, og som stadig består bortset fra Island, der udtrådte 1944, altså en beskåret udgave af den gamle dansk-norske union fra 1380. Den usammenhængende geografiske form skabtes, da Norge tabtes.

Det Danmark, som i 1814 fik eneansvaret for Grønland, Island og Færøerne, var et kontinentalt tyskorienteret land, som ikke følte nogen særlig trang til at blive polarnation. Island og Færøerne, der havde en befolkning med norske rødder, kunne endda gå an. Men Grønland! Hvad skulle man dog med Grønland?

Selv på allerhøjeste sted blev 'landet ved verdens ende' modtaget uden begejstring: Frederik VI, der resten af sin tid dagligt sukede over tabet af »mit kære Norge«, skal efter sigende have været indstillet på, hvis lejlighed bød sig, at bytte Grønland med et mindre landområde i Nordtyskland.

Genkoloniseringen under dansk-norsk flag af den store ø, som var begyndt med den nordnorske præst og kongelige missionær Hans Egedes landing tæt ved det nuværende Nuuk 3. juli 1721, var et norsk projekt, som ikke interesserede mange i Danmark. Hovedparten af de hundredvis af mænd, der som inspektører, købmænd, udstedsbestyrere, arbejdsformænd, hvalfangere, tømrere, bødkere, handelsbetjente, kirurger, præster og kateketer kom til Grønland mellem 1721 og 1814 – hvor de i mange tilfælde giftede sig med indfødte kvinder og grundlagde stadig eksisterende slægter – var norske af fødsel. Set med danske øjne var Grønland først og fremmest en besværlig opgave, som to overvintrede institutioner fra den dansk-norske fællestid heldigvis

tog sig af, nemlig Den Kongelige Grønlandske Handel på Christianshavn (grundlagt 1776) og Det Grønlandske Seminarium i Købmagergade (grundlagt 1737), en sprogskole for vordende grønlandspræster, som skulle lære det vanskelige grønlandske sprog, før de blev udsendt.

Ikke fin nok til kongens stel

Der skulle gå årtier, før man i Danmark forsonede sig med tabet af Norge og begyndte at sætte pris på den nye lommeudgave af riget. Nemtest gik det med Island og Færøerne, som passede godt ind i det tidlige 1800-tals sværmeri for vikingetid og nordisk middelalder. Den berømte sprogforsker Rasmus Rask gjorde bevarelse af islandsk som det nordiske ursprog til sin livsopgave. Om hundrede år ville der ikke blive talt ét islandsk ord i Reykjavik, hvis man lod tingene gå sin skæve gang, mente han. For at imødegå denne fare stiftede han i 1816 Det Islandske Litteraturselskab, der ni år senere fik følgeskab af Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab. Oldskriftselskabet udgav under historikeren Carl Christian Rafns effektive og kyndige ledelse gamle islandske sagaer, som hurtigt blev populære, ikke bare i Danmark, men over hele Europa. Det tidligere så fjerne og glemte Island kom på alles læber. Island blev en del af Danmark.

Ligeså på Færøerne, hvor danske videnskabsmænd engagerede sig i en redningsaktion for den lokale kultur og det lokale sprog. Da Danmark i 1814 overtog ansvaret for øerne, var færøsk fortrængt af dansk både som kirke- og skolesprog, og den frygt, som Rasmus Rask nærede på det islandske sprogs vegne, var der i højeste grad grund til også at have for færøsk. Men det gik anderledes. Takket være blandt andre litteraturhistorikeren og sprogvidenskabsmanden Svend Grundtvig lykkedes det i løbet af 1800-tallet at genrejse færøsk og genindsætte det på sin plads som et selvstændigt litterært og nationalt sprog.

Svend Grundtvig arbejdede som indsamler og udgiver af gamle færøske kvad, en færøsk parallel til sagaerne. Af størst betydning var

dog en lille bog med titlen 'Dansken paa Færøerne: Sidestykke til Tysken i Slesvig', som han udgav i 1845. Heri argumenterede han for, at når man i Danmark protesterede mod, at tysk fik lov at fortrænge dansk i hertugdømmet Slesvig, måtte man have forståelse for, at det ville være et kulturelt overgreb mod det færøske folk at lade dansk fortrænge færøsk på Færøerne. Den færøske sprogsag blev med Svend Grundtvigs skrift, der vakte mere end almindelig opmærksomhed, også et nationalt dansk anliggende.

Længst var man om at tage Grønland til sig. Det skete langsomt og tøvende, og først efter at man ved flere lejligheder demonstrativt havde afvist at lyse Grønland i kuld og køn. Således i 1832, da der blev anskaffet nyt statsporcelæn til repræsentative formål på Christiansborg. Det nye stel, der i dag kendes som Frederik VI's dessertstel, var et såkaldt programstel, hvor de i alt 80 tallerkner smykkedes med prospekter fra kongens riger og lande. Her møder vi landskaber, byer og markante bygninger fra Danmark, såvel som fra Island og De Vestindiske Øer. Sågar det lille usle slavefort Christiansborg på den afrikanske vestkyst var der blevet plads til i dette smukt arrangerede udstillingsvindue for kongens og statens fornemste gæster. Men ikke Grønland, som Danmark i 1832 havde haft eneansvaret for i snart 20 år.

Danmark bliver polarnation

I 1850'erne kom der nye signaler, utvivlsomt fremskyndet af den stadig mere faretruende udvikling ved Danmarks sydgrænse, men også hjulpet på vej af en række enkeltpersoner hvoriblandt flere med tilknytning til Sorø. Der er akademilæreren og digteren B.S. Ingemann, som i 1842 udgav den første danske grønlandsroman, 'Kunnuk og Naja', et forbløffende vellykket værk i betragtning af at Ingemann aldrig havde sat sine ben i Grønland; og der er ikke mindst Ingemanns hengivne elev Hinrich Johannes Rink (1819-93), som fra slutningen af 1840erne gjorde stor karriere på Grønland, samtidig med at han i sin gamle

lærers ånd arbejdede for en dybere forståelse af den grønlandske nations unikke karakter. Fra 1856 har vi et stateligt nationalt billedværk, 'Danmark', hvor Grønland med tre flotte billeder i tværfolio, to fra Nordgrønland og ét fra Sydgrønland, for første gang inkorporeredes visuelt i riget. Et afgørende skridt blev oprettelsen af den statslige Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser af Grønland (KVUG) i 1878, hvis fransk- og tysksprogede, senere hovedsageligt engelsksprogede, skriftserie, 'Meddelelser om Grønland', hurtigt fik en fremtrædende plads inden for international polarforskning. Danmark havde omsider besluttet sig for at kigge mod nord og blive det, som havde ligget i kortene siden 1814: en polarnation.

Og det har vi været siden. Næsten lige meget hvad man slår ned på i dansk samfundsliv siden slutningen af 1800-tallet, har rigsfællesskabets nordlige dele udgjort en ramme, som ikke kan tænkes bort, uden at det hele falder sammen.

Det gælder kunst – hvad ville der for eksempel være blevet af Per Kirkeby (f. 1938), hvis ikke han i slutningen af 1950'erne som ung geologistuderende ved Københavns Universitet havde haft mulighed for at komme til Grønland og se »landet i hvidt, sort og blåt«, der ligger som en palimpsest under alt, hvad han har frembragt? Det gælder litteratur, hvor den nordatlantiske dimension dukker op igen og igen fra B.S. Ingemann og Henrik Pontoppidan over den færøske gammelsorனர் Jørgen-Frantz Jacobsen (S 1918) til Peter Høegh og Kim Leine; det gælder musik – Carl Nielsen, Knudåge Riisager – det gælder teknik, det gælder søfart, det gælder fiskeri, det gælder forsvaret – særligt søværnet – ligesom det gælder de humanistiske videnskaber. Hvad ville dansk antropologi være uden den verdensberømte Knud Rasmussen? Hvor var dansk arkæologi uden rækken af nordatlantiske og arktiske arkæologer fra Daniel Bruun (1856-1931) til nyligt afdøde Jørgen Meldgaard?

Forskning i verdensklasse

Og det gælder, ikke at forglemme, medicin og naturvidenskab, hvor danske forskere gang på gang har formået at sætte en ny dagsorden med resultater hentet fra de nordatlantiske dele af rigsfællesskabet.

Et tidligt eksempel er den kun 27-årige læge Peter Ludvig Panums epokegørende afhandling fra 1847 om mæslingeepidemien på Færøerne året før, 'lagttagelser, anstillede under Mæslinge-Epidemien paa Færøerne i Aaret 1846', som banede vejen for den moderne forståelse af spedalskhed og andre kontagiøse sygdomme.

Nutidige eksempler er fysikeren Willi Dansgaard (1922-2011) og geologen Minik Rosing (f. 1957). Førstnævnte var den, der i 1960'erne påviste, at indlandsisen er et unikt klimahistorisk arkiv, og dermed tilvejebragte grundlaget for de langtidsskurver over verdens klima, som siden 1980'erne har stået centralt i den internationale videnskabelige og politiske debat om menneskeskabte klimaændringer. Sidstnævnte, Minik Rosing, ville for længst have fået nobelprisen for sin opdagelse af de tidligste kendte tegn på liv på Jorden i 3.800 millioner år gamle bjergarter fra Grønland, hvis der var en nobelpris i geologi.

Indadtil har rigsfællesskabet gjort Danmark – i mange år efter 1864 Europas mindste selvstændige stat – til et større, bedre, mere åbent, mere vågent, mere spændende og – takket være de mange vidtforgreneede dansk-grønlandsk-færøske familier og institutioner som Sorø Akademi, hvor generationer af færinger, grønlændere og danskere har levet tæt sammen fra drengeårene – varmere land at leve i, end det ellers ville have været. Udadtil har rigsfællesskabet, navnlig i kraft af Grønlands stadig voksende videnskabelige og strategiske betydning siden 1814, givet Danmark en større plads i verden, end landets ringe størrelse berettiger til.

Dette i skarp konkurrence med Norge, der altid har opfattet freden i Kiel som en blodig uretfærdighed, fordi den delte det norske rige og bragte Grønland – juvelen i den norske

krone – over på danske hænder. I 1800-tallet, da Norge var i union med Sverige, var konkurrencen overvejende fredelig. Således tillod Danmark i 1888 generøst nordmanden Fridtjof Nansen at hente verdensberømmelse på Grønland ved at krydse indlandsisen på ski, endda for danske sponsorpenge.

Mindre fredeligt blev det efter 1905, da Norge blev selvstændigt. En revanchistisk kampagne for at få Grønland tilbage førte efter et længere tilløb op gennem 1920'erne til, at Norge i 1931 besatte en 400 kilometer lang ubeboet kyststrækning, som de kaldte Erik Raudes Land, i det nordøstlige Grønland. Denne sensationelle suverænitetstrækning, i realiteten en norsk krigserklæring mod Danmark, blev indklaget for Den Internationale Domstol i Haag, som i 1933 erklærede den norske besættelse ulovlig. Norge trak sig tilbage fra Østgrønland efter dommen i Haag, men gav først helt op, efter at man under Anden Verdenskrig havde forsøgt at mobilisere først Hitlers Tyskland, derefter Churchills Storbritannien for det norske krav om Grønland.

Krav om selvbestemmelse

Hvor udviklingen i Danmark siden 1814 er gået fra en tvær og lidt surmulende accept af rigsfællesskabet som et uomgængeligt politisk faktum, påtvunget af stormagterne, til en helhjertet, i det 20. århundrede nærmest overstrømmende accept af Færøerne, Island (til 1944) og Grønland som en del af riget, har det i visse henseender været omvendt ude i de nordatlantiske øsamfund.

For færingerne, islændingene og grønlanderne gjorde freden i Kiel 1814 ingen større forskel. Man havde skiftet landsherre, men man mærkede ikke meget til det. Skibene kom om foråret med forsyninger og nyt mandskab fra København, nu Danmarks, tidligere Danmark-Norges, hovedstad, sådan som de altid havde gjort. Men denne umiddelbare accept af tingenes tilstand varede ikke ved. Efterhånden som årene gik, udviklede der sig i de tre nordatlantiske øsamfund krav om selvbestemmelse. På Island og på Færøerne

blandt andet som følge af, at den tidligere dansk-norske fællesregerings kultur- og sproghomogeniserende politik efter 1814 afløstes af en politik, som ikke blot accepterede, men fremmede islandsk og færøsk sprog og kultur.

I 1830'erne rejstes de første islandske krav om selvbestemmelse, ikke bare på sogneniveau, hvor de sagtens kunne imødekommes, men på nationalt niveau, nemlig i forhold til regeringen i København. Island var som det største og folkerigeste af de tre nordatlantiske øsamfund det, der nemmest kunne se sig selv som et selvstyrende land. Ekstra blod på tanden gav det, at Island de første århundreder efter bosættelsen tilbage i 800-tallet havde været en selvstændig nation inden for det middelalderlige norske commonwealth, hvis anliggender afgjordes på Altinget uden indblanding fra centralmagten i Norge. Det var altså ikke noget nyt, man ville, der var blot tale om en generhvervelse af øens oprindelige status.

Efter Island kom Færøerne, hvis krav om større frihed i forhold til regeringen i København dukkede op, sammenfaldende med at den færøske nationale identitet og det rekonstruerede færøske sprog omkring år 1900 fik faste former.

Lidt anderledes med Grønland, hvor der ikke var tale om, at den nationale kultur var blevet undertrykt af en fjern centralmagts sprog- og kulturhomogeniserende bestræbelser. Tværtimod havde missionen og den dansk-norske regering fra første færd arbejdet ihærdigt og med forbavsende held på at styrke og fremme grønlandsk sprog og kultur. Der skabtes i løbet af få år et brugbart grønlandsk skriftsprog, som straks blev taget i brug, i første omgang til oversættelse af Bibelen og religiøse tekster, som blev trykt i store oplag i København og uddelt med rund hånd. Ved udgangen af 1700-tallet forelå der flere tusinde sider trykte tekster på grønlandsk,

og læsefærdighed var, hvor utroligt det end lyder, mindst lige så udbredt i Grønland som i Danmark-Norge. Dette er baggrunden for, at man i Grønland, hvor man i øvrigt aldrig – i slående modsætning til Færøerne og Island – har kendt til mindreværds-komplekser i forhold til nordmænd og danskere, i lang tid ikke modsatte sig integrering i danske politiske institutioner, tværtimod. Højdepunktet blev nået i 1953, da Grønland inkorporeredes i det danske rige som et amt med særlige beføjelser.

Når den århundredlange harmoni ret pludseligt brød sammen omkring 1970, og krav om hjemmestyre meldte sig, hang det sammen med et kompleks af forhold, som inkluderede modstand mod regeringens i øvrigt, set med nutidens øjne, ret forsigtige moderniserings- og centraliseringspolitik, modstand mod det stærkt udskældte 'fødestedskriterium' og, ikke mindst, en dybtgående modvilje mod EU (dengang EF), som Danmark trak Grønland med ind i 1972. Alt sammen båret frem af en aggressiv retorik, som stod i gæld til tidens antikapitalistiske og antikolonialistiske strømninger.

Københavns holdning har – set under ét – været imødekomende over for kravene om selvstyre, efterhånden som de er dukket op. Mest langtrukket blev striden om Islands status, idet man først, men forgæves søgte at stille Island tilfreds med pladser i den danske Rigsdag og andre begunstigelser. Islændingerne ville ikke integreres i det danske rige og spindes ind i dets politiske liv; de ville fri af København. I 1904 fik Island hjemmestyre efter en model, som senere skulle blive brugt på Færøerne og Grønland.

I 1918 gik man et skridt videre. Da blev hjemmestyret ændret til en dansk-islandsk personalunion, som kunne opsiges af begge landes parlamenter i året 1940. Hvis det skete, ville unionen efter en nærmere fastsat frist ophøre. Det var den almindelige forventning, at unionen ville blive forlænget. Men sådan gik det ikke. I 1940, da Anden Verdenskrig var

i fuld gang og Danmark besat af Tyskland, opsigde Island unionen, og 17. juni 1944 udråbtes republikken Island. Om det var en klog beslutning, kan vel diskuteres. I hvert fald har republikken Island lige til denne dag haft et tumultarisk liv.

Færøerne fik allerede før Første Verdenskrig og igen i mellemkrigstiden tilbud om hjemmestyre eller selvstændighed, som man dog ikke ønskede at benytte sig af. Det må derfor i det væsentlige tilskrives færingernes tøven, at de først i 1948 fik en hjemmestyreordning. Da Grønland som den sidste meldte sig med krav om hjemmestyre, var man fra dansk side efterhånden ganske rutineret i den slags sager, hvad der antagelig er en del af forklaringen på, at vejen fra amtsstatus til hjemmestyre blev kort. Der gik mindre end ti år, fra kravet om hjemmestyre blev rejst i det grønlandske Landsråd, til loven om Grønlands Hjemmestyre kunne træde i kraft 1979. I 2009 blev hjemmestyreløven afløst af lov om Grønlands Selvstyre.

Trussel fra en uventet kant

Der er for øjeblikket hverken fra Færøernes eller fra Grønlands side som helhed noget ønske om at opløse rigsfællesskabet, der giver de to lande, begge med små befolkninger, en række indlysende fordele: et stort bloktilskud i forhold til indbyggerantallet med deraf følgende økonomisk sikkerhed i en erhvervsmæssig og finansiell vanskelig periode; et stabilt pengevæsen bundet op på det danske; fuld kulturel autonomi baseret på de lokale sprog; fri adgang til det danske og til dels det nordiske uddannelsessystem og indre selvstyre i et omfang, man selv er herre over. Ubehagelige opgaver, som man ikke har lyst til at hjemtage, kan man lade ligge i København.

Oven i det har begge lande en respekteret og indflydelsesrig stemme i Folketinget og i nordiske samarbejdsorganer, ligesom de nyder international sikkerhedspolitisk beskyttelse i kraft af Danmarks traditionelt tætte forhold til den atlantiske verdens domine-

rende magt, USA, og – fra 1949 – Danmarks medlemskab af Nato. Blandt rigsfællesskabets frynsegoder er et populært og højt elsket kongehus.

Man kan, som den grønlandske regeringschef Kuupik Kleist for nylig gjorde i en vision for det 21. århundrede i den grønlandske avis Sermitsiaq, forestille sig »et forfatningsmæssigt revideret rigsfællesskab« baseret på »solidaritet, fællesskab og stærke historiske bånd«. Men det er bemærkelsesværdigt, at regeringschefen ikke så meget som antyder muligheden for løsrivelse efter islandsk model, heller ikke i det tilfælde, at de økonomiske forudsætninger ændres til gunst for Grønland ved fund af olie eller andre mineralske rigdomme. Dette formentlig blandt andet i erkendelse af, at et uafhængigt Grønland, uanset hvor rigt det måtte blive på oliepenge, vil være tvunget til at søge tilflugt hos USA, som i bedste fald vil tilbyde Grønland en Puerto Rico-status med ret til et enkelt medlem med tale-, men ikke stemmeret i Repræsentanternes Hus. Hellere højtprofileret og uundværligt medlem af det danske rigsfællesskab med to repræsentanter i Folketinget, masser af indflydelse og masser af goodwill end usynlig back-bencher i den amerikanske Kongres i Washington, D.C.

Hvis rigsfællesskabet i dag er truet, kommer faren snarere fra en helt anden og måske

lidt uventet kant, nemlig Danmark. Her har den gamle europæisk-kontinentale orientering, som vi brød med, da vi i slutningen af 1800-tallet genopfandt os selv som polaration, atter stukket hoven frem, især efter regeringsskiftet 2001.

Hertil kommer forestillinger om, at den stærke binding til Nordatlanten ikke længere er relevant, ja, vel nærmest lidt provinsiel og outdated i en tid, hvor mange mener, at dansk militær- og kriseberedskab skal have hele kloben som operationsområde. Ser man sådan på det, er det fristende at spørge, om rigsfællesskabet og bloktilskuddet til Grønland og Færøerne, som trods alt andrager nogle milliarder hvert år, fortsat giver mening. Tegn på faldende dansk engagement i rigsfællesskabet er, at KVUG – gennem mere end 125 år en central institution i rigsfællesskabet og dertil et af dansk forsknings absolutte fyrtårne – er under nedlukning, og at Færøerne og Grønland er så godt som ikke-eksisterende i folkeskolen og gymnasiet. Det er, som om blikket i disse år langsomt, men sikkert drejes bort fra Grønland, Færøerne og Nordatlanten.

Thorkild Kjærgaard (S63)

Boganmeldelse

Ishuse i Iran

Forfatteren (S 57) er civilingeniør og erhvervede i 2010 PhD for sin dissertation om ovenstående emne. To år senere Dr.-graden for disputats om samme emne.

Hemming Jørgensen byggede veje i Iran fra 1966 til 1978, herefter tilknyttet Verdensbanken som projektmanager, og det var som sådan han i 1996 underholdt frokostdeltagerne med et foredrag om Iran og om jobbet, som denne gang havde ført ham til København for

at vurdere et fjernvarmeprojekt, som kunne bruge økonomisk assistance fra Verdensbanken. I 2007 kunne han endelig begynde på at kigge nærmere på ishusene, som han havde set første gang i 1974 og som virkelig havde tændt hans interesse – ikke mindst fordi man i Iran havde bygget og brugt disse i knap 3000 år, hvor man kun havde kendt dem i Europa i ca. 400 år! Iran er forfærdelig stort, så selv om husene kun findes i den centraløstlige del

af riget, blev der kørt i tusindvis af kilometre gennem mere end 3 år for at registrere og ikke mindst finde disse huse og deres rester, idet de næppe har været i brug i de seneste 50 år, hvor moderne køle- og pumpeteknik har taget over.

Som med de fleste orienterende værker bør man begynde læsningen bagfra!! Nemlig med det summary og resultat af indsatsen, som disse værker altid er udrustet med. I virkeligheden bør man nok som forfatter altid starte med at oplyse dette – dels er det en god appetitvækker, dels får man tidligt et overblik, som kan være ganske gavnligt. Og det er det altså her, hvor man står spækket med oplysninger, når man går i gang. Det er da spændende at få at vide, at Iran er 1,6 mio kvadratkilometer og idag har en befolkning på ca 70 mio individer og i 1956 kun 25 mio. Det er da en tilvækst, der forslår! De forskellige typer ishuse gennemgås og deres placering diskuteres. Virkningsprincippet forklares meget grundigt og man er på med det samme.

Meget få har beskæftiget sig med emnet, så ikke mindst af den årsag er arbejdet blevet modtaget med åbne arme af det iranske establishment, som en håndsrækning til forståelse af landets udvikling, hvor det meste har drejet sig om landets politiske ændringer gennem tiderne. Det er da også interessant at vide, at danske ingeniører i Kampsax byggede den transiranske jernbane fra det Kaspiske hav til Perserbugten fra 1933 til 1938. Og at det stadigvæk er danske firmaer, som står for udbygningen af infrastrukturen i et land, hvor man bogstavelig talt skal sprænge sig vej gennem bjergkæderne. På grund af det politiske landkorts hældning til aksemagterne greb russerne og englænderne meget kraftigt ind – ikke mindst på grund af de store olieforekomster, der ikke endnu er tilstrækkeligt eksploreret. Det blev dog amerikanerne, som overtog det hele til sidst omend det betød en væsentlig ændring i landets religiøse tilknytning.

Det er en glæde at se, hvordan danskere kan klare sig så godt i den store verden – og det på grund af dygtighed og erfaring og ikke mindst en evne til at systematisere og strukturere det indvundne erfaringsstof, så selve formidlingen heraf står lysende klart på videnskabens firmament. Det er en endnu større glæde, når det påskønnes så flot, som tilfældet har villet det med Hemming Jørgensen, hvor ikke mindst fliden har været et prægnant træk ved udarbejdelsen af dette værk, som jeg vil give min varmeste anbefaling.

Morten N.

Hemming Jørgensen
Ice Houses of Iran
240 sider
MAZDA publ.

Baron Ludvig Holbergs 328-års fødselsdag 3. december 2012

Traditionen tro samledes vi på Kgs. Nytorv i København foran Det Kgl. Teaters Gamle Scene, hvor baronen sammen med Adam Oehlenschläger flankerer teatrets imponante hovedindgang, og hvor teatrets personale allerede havde forsynet baronen med deres store krans, som de lægger hen over hans hoved, så den dækker statuens bryst.

Nøjagtig kl. 10.45 kravlede Daniel Christoffersen(S06) op og fastgjorde Soransk Samfunds beskedne, men smukke krans hen over Holbergs venstre hånd og spadserestok med et par diskrete stykker grønt ståltråd, hvorefter de fremmødte med høj røst sang så det gjaldede ud over den rasende trafik og de undrende gående på Kgs. Nytorv: "Før var der knap skrevet på dansk en bog" af Chr. Wilster på Niels Wiggo Gades svære melodi. Efter et seksfoldigt leve for Holbergs minde kunne vi kl. 11 samles om kaffe og dejlige julekager i Hotel OPERA's hyggelige restaurationslokale. Vi var 29 i alt, nemlig Janus Krarup(R35) i følge med sin datter Gertrud Krarup, Søren Sass(S45), Henning Molin og Arne Krog(S46), Hendrik Sass(R47),

Lars Herborg og Niels Henriksen(hhv.S&R53), Lasse Peitersen(R54), Niels Arup Fischer og John Dahl(R56), sidstnævnte med sin viv Herdis, Jørgen Duedahl(R57), Dorrit og Georg Søndergaard(S58), Niels Hvass(S59), Chr. Faber-Rod(S62) med sin Solveig, Lone van Deurs(S63), Tage Lysgaard, Henrik Lund, Per Florman, Hans Bøje Jensen, Bo Poulsen samt Erik Nordahl Svendsen(S64), sidstnævnte i følge med Jonna Gisselbæk, Rolf Christensen og Max Girsel(S65), Susanne Søhuus(S68) og endelig Daniel Christoffersen(S06).

Traditionen tro havde vor nestor, Janus Krarup, digtet i dagens anledning, - se nedenfor. Niels Henriksen diverterede med Epistola XCIX (skulle det ikke have været nummer IC?) af Ludvig Holberg, lige som Susanne Søhuus lovede at overtage det traditionelle arrangement omkring Holbergs fødselsdag, efter at Niels Henriksen i over tyve år har stået bag, og i hvilke år Susanne har været deltager næsten hvert eneste år! Bestyrelsesformanden, Chr. Faber-Rod, formulerede et leve for Niels som tak for udført dåd. – Rolf Christensen tog en række fine billeder fra dagen, og omkring

middag kunne folk rejse sig efter at have efterladt de 55 kr. for traktementet og efter at have haft en rar og stemningsfuld formiddag i den råkoldde december, som Holbergs forældre har valgt at lade deres søn føde i for 328 år siden (så vidt man ved).

Red.

*Daniel Christoffersen(S06),
foto: Rolf H. Christensen*

Efter bekransningen af Ludvig Holbergs statue på Kgs. Nytorv i København, den 3. december 2012

Janus Krarup (R35)
foto: Rolf H. Christensen

Uvanen tro
Ku' jeg ikke holde mig i ro,
Men fra Horsens dro':
"Hr. Formand – ærede Folks:
Go'da go'da, Hurra-Hurra – for Holberg
igen, fordi han os så meget ga'.
Egentlig ville jeg gerne ha'
kunnet finde et sted i hans epistler, hvorfra
man næsten kunne høre og se
ham af hjertet at kunne le....
Selvfølgelig har han været ung engang,
og som fattig student mødt moro og bægerklang
og derigennem set og gennemskuet tidens skikke
med vågent øje for både glæde, sorg og det unikke
i stadens leben med mere eller mindre honette ambitioner
meget sprogligt hørt og geografisk oplevet i adskillige nationer –
mange husker ham som gammel og lidt knarvorn
allongebehængt, tæt tilknappet derude på går'n
i TERSLØSE med gigt og anden plage,
(centralvarme fandtes jo ikke i gamle dage!)
Med bonden han ofte en ærlig snak fik
om dyrehold, markavl og økonomik ----.
Nu, selv om jeg er aldersstegen og til års,
henfalder jeg ofte til PEDER PÅRS
og de utallige sentenser, man kunne citere og få fortalt
fra hans 33 komedier i alt,
bl.a. om JEPPE, da han bliver sendt til bys for NILLE,
men i sin rus før og efter, det gik ham ilde;
så JACOB von THYBOE med ryggen mod den stad HARLEMs mur,
hvor han praled' a', at 300 soldater efter tur
(Heinrich hvisker: Herren kunne gerne føje et Nul mere til!)
De fik ho'det hugget tvært a' fra skulderen til navlen –
- og nu som slutreplik og finale:
- VIELGESCHREIs råben: Skriver I ka'le?
- samt Monsieur JERONIMUS: I er ma Foi en Nar
- peger alle fingre ad ARV."

soranerbladet

Index 2012

Titel	Forfatter	Udgave	Side
150-års jubilæet	Bestyrelsen	2012-01	15
150-års jubilæumsåret er godt i gang	Christian Faber-Rod (S62)	2012-03	03
Baron Ludvig Holberg fyldte 327 år	Niels Henriksen (R53)	2012-01	10
Baron Ludvig Holbergs minde lever længe	Niels Henriksen (R53)	2012-05	90
Batøk, Sjælland, 17. maj	Mogens Skovgaard (S65)	2012-04	24
Batøk	Mogens Skovgaard (S65)	2012-05	92
Batøk Fyn 3. juni, invitation	Mads Nielsen (S58)	2012-02	22
Batøk i Jylland 18. maj	Christian Egemose (S85)	2012-06	24
Batøk Jylland 18. maj, invitation	Christian Egemose (S85)	2012-02	22
Batøk Sjælland 17. maj, invitation	Mogens Skovgaard (S65)	2012-02	22
Batøk, Fyn, 3. juni	Dorrit Søndergaard (S58)	2012-04	24
Bestyrelsesarbejdet	Thyge Winther Jensen, Henning Molin et al.	2012-05	28
Biografer	Morten Nørgaard (S54)	2012-05	67
Bruxelles, et praktikophold i partyeksil?	Christina Jugson (S07)	2012-02	08
De første 100 år	Poul Schjærff (S1908)	2012-05	05
Det soranske kvindenetværk	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-05	87
Digitalisering af regnskab/medlemskartotek	Arne Krog (S46)	2012-05	59
Dimissionen 2012, referat	Redaktionen	2012-04	10
Dimissionen 2012, rektors tale til studenterne	Vibeke Margrethe Hansen	2012-04	11
Dimissionen 2012, tale af årets student	Henriette Søs Henriksen (S12)	2012-04	15
Dimissionen 2012, tale på vegne af Soransk Samfund	Bjørn Fabricius (S04)	2012-04	14
Eforjobbet	Henning Molin (S46)	2012-05	46
Efterlysning af maleri af Fraterbrønden	Niels Steen Jensen (S56) & Hugo Jacobsen (R50)	2012-04	22
En dansk tragedie (boganmeldelse)	Niels Henriksen (R53)	2012-02	10
En dansker i Mellemosten	Lasse Peitersen (R54)	2012-01	28
En vision om SORANERNES (Aar)HUS	Henning Molin (S46)	2012-05	104
En vision om soranske pletter på verdenskortet	Henning Molin (S46)	2012-05	104
Et år på udveksling i kænguru-land	Christiane Rudolph (S09)	2012-06	20
Formænd	Henning Molin (S46)	2012-05	52
Forord	Christian Faber-Rod (S62)	2012-05	03
Frokost 1. marts	Bent Thorkild Hansen (R56)	2012-03	23
Frokost 2. februar	Niels Valentin (R57)	2012-02	20
Frokost 3. november	Niels Valentin (R57)	2012-01	18
Frokost 30. april (Valborgaften)	Redaktionen	2012-04	23
Frokost 5. januar	Anders Chr. Løgstrup (R46)	2012-02	14
Frokost 7. juni	Niels Valentin (R57)	2012-04	21
Frokoster i Soranernes Hus	Andreas Christiani (R57)	2012-05	88
Fynsk julefrokost 1. december	Dorrit Søndergaard (S58)	2012-01	19
Gammelsoranercricketkampen	Flemming Balstrup (S48)	2012-06	25
Generalforsamling, bestyrelsens beretning	Christian Faber-Rod (S62)	2012-03	10
Generalforsamling, indkaldelse	Bestyrelsen	2012-01	04
Generalforsamling, indkaldelse	Bestyrelsen	2012-02	04
Generalforsamling, referat	Nicolay E.B. Svarre (S94)	2012-03	08
Generalforsamling, rektors indlæg	Margrethe Vibeke Hansen, rektor	2012-03	17
Glædelig jul og godt nytår	Redaktionen	2012-06	03
Godt nytår	Redaktionen	2012-01	03
Hans Rudolf Kirk som gammelsoraner	Henrik Schovsbo (R54)	2012-06	19
Herfra hvor jeg står (boganmeldelse)	Christian Faber-Rod (S62)	2012-01	13
Herman Bang-middag i Soranernes Hus	Mogens Skovgaard (S65)	2012-04	17
Historisk havre (om Tersløsegaard)	Allan Aistrup (S66)	2012-06	16
Hvor ligger Soranerbræen?	Egil Borchersen (S63)	2012-04	18
Hædersbevisninger til medlemmer af Soransk Samfund	Redaktionen	2012-03	19
Hædring af initiativtagerne til Soranernes Hus	Redaktionen	2012-06	26
In memoriam: Axel Jørn Borchers Simonsen	Morten Nørgaard (S54)	2012-02	28
In memoriam: Benni Nerstrøm	Svend Gram Jensen (S49)	2012-01	26
In memoriam: Jakob Balling	Olaf Bruhns (S45)	2012-02	27
In memoriam: Lars von der Lieth	Niels Kjell Larsen (S58)	2012-04	28
In memoriam: Steen Thomas Jørgensen	Søren Højmark (S54)	2012-04	29
Intet Holberghjem uden gammelsoranere	Allan Aistrup (S66)	2012-06	17
Janus Krarups indlæg på Holbergs fødselsdag	Janus Krarup (R35)	2012-01	12
Jubilardag 2012, invitation	Sorø Akademi Skole	2012-02	09
Jubilardagen 2012, formandens tale	Christian Faber-Rod (S62)	2012-04	05
Jubilardagen 2012, indbydelse	Redaktionen	2012-03	04
Jubilardagen 2012, jubilartalen	Nick de Neergaard (S72)	2012-04	06
Jubilardagen 2012, referat	Niels Henriksen (R53)	2012-04	04
Jubilardagen 2012, rektors tale	Vibeke Margrethe Hansen	2012-04	07
Julefrokost 10. december	Bent Thorkild Hansen (R56)	2012-01	20
Jysk afdeling inviterer ... (Energimuseet)	Anders Munk Rediiin (S85)	2012-02	07
Kasserens klumme	Per Just Florman (S64)	2012-01	27

Kassererens klumme	Per Just Florman (S64)	2012-03	28
Kassererens klumme	Per Just Florman (S64)	2012-06	27
Klassetræf (R57)	Niels Valentin (R57)	2012-02	24
Klinisk undervisning på børnecenter i New Jersey	Amalie Mørch (S04)	2012-06	22
Kunstmuseet i Sorø	Kim Sverre Hansen, Niels Henriksen, Bodil Wille Boisen	2012-05	71
Kunstmuseet modtager Erhvervsprisen 2012	Redaktionen	2012-03	29
Kvindenetværket til blandt andet kyndelmisse ...	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-02	12
Kvindenetværket på "virksomhedsbesøg"	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-03	25
Leif Sestoft: "Verden som vilje"	Morten Nørgaard (S54)	2012-04	20
Lidt om terrænsport i Sorø	Erik K. Lauritzen (S62)	2012-05	98
Lidt om tilblivelsen af Soranernes Hus	Henning Molin (S46)	2012-05	39
Lokalafdelingerne	Christian Egemose (S85)	2012-05	100
MOP! (om erindring)	Gunnar Colding-Jørgensen (S58)	2012-02	24
Nyt medlem af redaktionen	Katherina Hansen (S12)	2012-06	21
Nyt fra redaktionen	Christian Eifer (S61)	2012-02	03
Nyt om navne	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-01	29
Nyt om navne	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-03	29
Nyt om navne	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-04	27
Nyt om navne	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-05	107
Nyt om navne	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-06	27
Om cricket de seneste 50 år	Flemming Balstrup (S48)	2012-05	96
Optakten til Soranernes Hus på Solvej	Morten Nørgaard (S54)	2012-05	36
Pensionist i Spanien	Leif Halse (S64)	2012-03	05
Refugium Soranum - et soransk senior-boligprojekt	Niels Arup Fischer, Sven Eric Heede et al.	2012-05	104
Repræsentationsoversigt	Kim Øxenholt, Steen Jensen, Karen Jensen et al.	2012-05	50
Ridehustæveren	Børge Vendelbo Andersen (R50)	2012-05	69
Runde fødselsdage	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-01	24
Runde fødselsdage	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-02	25
Runde fødselsdage	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-03	26
Runde fødselsdage	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-04	26
Runde fødselsdage	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-05	106
Runde fødselsdage	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-06	28
Rødhårsfestival i Breda, Holland	Mette Scharling Dyhr (A81)	2012-02	05
Samfundets fremtidige udvikling	Christian Faber-Rod (S62), Henning Molin (S46)	2012-05	103
Slutord	Christian Eifer (S61)	2012-05	108
Soraner på en udsat post	Niels Henriksen (R53)	2012-03	20
Soranerarkivets netudgave	Henning Molin (S46)	2012-05	83
Soranerbladet	Morten Nørgaard (S54)	2012-05	77
Soranere om Sorø 1962-2012	Per Salling (S73)	2012-05	72
Soranerfrokoster (i kort form)	Redaktionen	2012-06	18
Soranernes Hus	Asger M. Andreasen (S09)	2012-05	44
Soranernes Århus, nye kollegiemuligheder	Henning Molin (S46)	2012-02	23
Soransk Samfunds jubilæumsfest, festsang	Mogens Skovgaard (S65), "Oldermanden"	2012-06	15
Soransk Samfunds jubilæumsfest, festtale	Christian Faber-Rod (S62)	2012-06	07
Soransk Samfunds jubilæumsfest, referat	Redaktionen	2012-06	06
Soransk Samfunds jubilæumsfest, tale	Christian de Jonquières	2012-06	10
Soransk Samfunds jubilæumsfest, tale	Henriette Søs Henriksen (S12)	2012-06	13
Soransk Samfunds arkiv	Per Salling (S73)	2012-05	82
Soransk Samfunds Boligfond m.v.	Mogens Skovgaard (S65)	2012-05	48
Soransk Samfunds hjemmeside	Bjørn Fabricius (S04)	2012-05	81
Soransk Samfunds jubilæumsfest, annonce	Christian Faber-Rod (S62)	2012-04	09
Soransk Samfunds legater	Lars Herborg (S53)	2012-05	61
Soransk Samfunds legater	Lars Herborg (S53)	2012-06	05
Soransk Samfunds regnskab 2011	Revisorfirmaet A. Rolf Larsen	2012-02	15
Soransk Samfunds årsfester	Arne Krog (S46)	2012-05	53
Soranske dødsfald	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-01	29
Soranske dødsfald	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-02	29
Soranske dødsfald	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-03	28
Soranske dødsfald	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-04	27
Soranske dødsfald	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-05	106
Soranske dødsfald	Bodil Wille Boisen (S66)	2012-06	29
Sorø Internationale Musikfestival, sæson 2012	Redaktionen	2012-03	18
Sorø Kunstmuseum	Alex Bruhn (R58) og Niels Henriksen (R53)	2012-01	05
Særlig info	Redaktionen	2012-01	23
Særlig info	Redaktionen	2012-02	24
Særlig info	Redaktionen	2012-03	27
Særlig info	Redaktionen	2012-04	27
Særlig info	Redaktionen	2012-06	29
Tak fra skolens elever	Emma Marie Borup og Peter Egeskov Larsen, elevrådet	2012-01	15
Unge brug af Soransk Samfund	Katja Haahkola Christensen (S05)	2012-05	65
Valborgaften - Overskæring	Niels Henriksen (R53)	2012-05	89
Velkommen til eftersommeren	Redaktionen	2012-04	03
Vil du bo på Tersløsegaard?	Lone van Deurs (S63)	2012-01	14
Åbent brev til årets studenter	Per Just Florman (S64), kasserer	2012-04	16
Årsindex 2011	Redaktionen	2012-01	16

Talibanerne og mig

Karl Erik Wienbergs foredrag om Talibanerne fra soranerfrokosten 4. oktober 2012

Ordet talibaner kommer af udsagnsordet tlb, der betyder at studere. En talib er en, der studerer, og det, der skal studeres er Koranen, islams hellige bog.

Talibaner er flertalsord for talib. Ordet blev ellers brugt om mullah-elever, men i de sidste år har nogle andre taget ordet i brug, nogle der ikke skal være mullaher, men som studerer Koranen grundigt og prøver at leve efter den. Der er tale om en vækkelsesbevægelse, kan man sige. Talibanerne er altså mennesker, der vil være gode muslimer.

De lever i et land, hvor alle i forvejen er muslimer, så det er i grunden ikke muligt at afgrænse præcist, hvem der er talibaner, og hvem der ikke er. Man kan gå ind og ud af det. Den ene dag er man måske bare muslim og går og passer sit. Den næste dag – eller om natten – er man med i kampen for at befri sit land for de vantro mennesker, der har besat det.

Bevægelsen er opstået i det folk, der kaldes pathanerne – eller pushtunerne. De bor i Afghanistan og i det nordvestlige Pakistan. Et usædvanligt og spændende folk er det. Jeg vil nævne 3 træk, det er kendt for:

For det første er det et krigerisk folk. Mange pushtuner går til dagligt rundt med et gevær eller en pistol på sig. De slås, i familierne, sommetider stamme mod stamme; og sommetider forenes alle i kamp mod en fælles fjende, der truer deres frihed. Aldrig har de overgivet sig til et andet folk; det er de selv meget bevidste om. Da Storbritannien erobrede alt det, der nu er Indien og BanglaDesh og Pakistan, standsede de, da de nåede de pushtunske bjergstammer. Dem kunne de ikke klare. Da så Sovjetunionen i dec. 1979 invaderede Afghanistan, sagde vi, der kender pushtunerne, at det ville gå galt for russerne. Og ganske rigtigt: Efter ti års besættelse og

kampe, hvor Sovjet havde haft et tab på 10.000 dræbte og 30.000 sårede og brugt milliarder af kr. trak de sig ud af landet. Så gik der nogle år, og pludselig skete det utrolige: Danmark gik sammen med andre lande i krig med pushtunerne! Vi troede ikke vore egne øjne og ører.

Et andet karakteristisk træk er, at lige så uforsonlige, de er som fjender, lige så gode og trofaste og gæstfri er de som venner. Selv den fattige indbyder én til at spise og drikke hos sig og slagter sin sidste høne for en. Og er nogen på flugt fra sine fjender og beder om beskyttelse, så får han det, også selv om den, der bliver spurgt, måske holder mere med forfølgerne end med den forfulgte.

Det tredje træk, jeg vil nævne, er nok overraskende: Pushtunerne er et poetisk folk! De elsker digte og ordsprog og historier. Når deres digtere holder offentlige møder og læser op af deres værker, strømmer pushtunerne til, sommetider i tusindvis – jeg har selv set det – og lytter og kommenterer og taler med. Jeg ved ikke om noget andet folk i verden, der har en sådan glæde ved poesi. En tappa kaldes deres mest originale form for digtning. Det er et digt på 1½ linje, der fortæller en afsluttet historie. Den består af 9 stavelser i første linje og

13 i anden. Størstedelen af de kendte tappaer er lavet af kvinder. En tappa er et følelsesudbrud, et hjertesuk. Jeg vil læse 3 og læser dem først på pushtu for at give jer et indtryk af sproget. Pushtu skrives med arabiske bogstaver og regnes for et østiransk sprog.

Folk vasker deres klæder til festen./ Mine klæder lugter af min ven. Jeg vasker dem ikke. Min ven er såret blevet bragt ind på en bære./ Mit hjerte skælver: Bare de ikke finder sår på hans ryg. (Hvis han har sår på ryggen, har han været ved at flygte. Det må man ikke!)

Min vens sorg er gæst hos mig./ Gæster viser man altid ære.

Jeg vil også læse nogle ordsprog. Fremmede ordsprog er spændende synes jeg. De udtrykker en livsvisdom, vi også tit kender, men i en fremmed sammenhæng.

De spurgte en sulten mand: "Hvad er 2 og 2?" Han svarede: "4 brød." De skoede hestene og frøerne stak også fødderne i vejret. Om så et æsel tager på pilgrimsrejse til Mekka, er det dog det samme æsel, når det kommer tilbage.

Mange pushtuner har aldrig gået i skole. Men de kan lytte intenst og huske. De kan citere en masse af deres store digtere. Én af dem er Khushal Khan Khatak, der levede i 1600-tallet. Han var både digter og kriger. Her er et kort digt af ham; det hedder Khan. Khan betyder sådan noget som høvding eller leder.

"Den, som er ræd for at dø og begræder spenderet guld,, Aldrig vil han blive khan eller styre besejret land. Thi den, som selv savner mod, rejser ikke en tapper hær, Tronen og båren, de to, er for konger at hvile på. Bedre end slet kompromis, ja, tusindfold bedre: at dø."

Pushtunernes højst elskede digter er Abdur Rahman, der levede i 1700 tallet. Han var ikke interesseret i denne verdens magtkampe, men skrev om Gud og om sjælens længsel efter at blive forenet med Gud. Han står for en følelsesladet form for islam, der taler stærkt til Pushtunerne. Han er elsket, citeres og synges ustandselig. "Se, så stor en skaber er han, Herre min, at al myndighed tilhører

Herre min, Han er sanger af hver vuggesang på jord, kender af hver hemmelighed, Herre min, Synligt og usynligt eller delvis skjult er opmærksom på det hele, Herre min." En række digte af Khushhal Khan og Abdur Rahman er oversat fra pushtu til engelsk og dansk af Jens Enevoldsen, der var missionær blandt pushtunerne i årene 1958 til 72. Han elskede det folk og fik et stort kendskab til dets litteratur og udgav flere bøger derom. Og var til gengæld højt værdsat, ja berømt blandt dem.

Afghanistans befolkning er sammensat. Pushtunerne udgør ca. 40 %. Så er det turkmener og uzbekere, der er af tyrkisk oprindelse; der er tajikerne, der er persiske, og der er hazaraerne, der er mongoler, og der er flere andre smågrupper.

Alle er muslimer; de fleste er sunnier, men dem med iransk baggrund er shiaer, ligesom det store flertal i Iran.

Nu vil jeg sige noget om, hvordan talibanbevægelsen opstod. Afghanistan's historie forud er voldsom og blodig. Fra den nyeste tids historie kan jeg fortælle, at kong Zahir Shah blev væltet ved et kup i 1977. Premierminister Daud tog magten, men han og hans ministre og familie blev dræbt i 1978. Taraki, der var socialist, tog over. Han kæmpede for proletariatet; men de fattige var utrygge ved socialisternes vantro og flygtede i tusindvis til nabolandene. Dertil kom, at der var magtkampe internt i partiet. Amin viste sig at være den stærkeste, så han væltede Taraki, der blev myrdet. Flygtningestrømmen til nabolandene voksede. Amin regerede med støtte fra Sovjetunionen, men de blev efterhånden utilfredse med ham, så i dec. 1979 drog Sovjets soldater ind i landet. Amin blev henrettet. De nye herrer i landet indførte forskellige reformer til fordel for de fattige, men de fattige foretrak islam og fattigdom frem for kommunisme og bedre kår! Så flygtningestrømmen tog til. I tusindvis rejste de til Pakistan og Iran. Og dér fik de nu besøg, af nidkære muslimer, som opfordrede dem til hellig krig mod de vantro russere. De ville også gerne selv kæmpe

med, og det fik de lov til. Og så fik de ikke at forglemme besøg fra USA, som ikke ville finde sig i, at Sovjet udvidede sit magtområde. Så amerikanerne støttede dem med penge – flere milliarder dollars – og våben og træned dem i guerillakrig. Ikke mindst viste de amerikanske stinger-missiler sig at være et yderst effektivt våben mod de russiske helikoptere. Også Saudi-Arabien og Iran støttede oprørerne. Og flygtningestrømmen fortsatte. Først i firserne var der over 3 mill. flygtninge i Pakistan og over 2 mill. i Iran. Efter ti år i landet trak Sovjet sig ud. Men krigen fortsatte. Og nu kom de forskellige modstandsgrupper også op at slå.

Der var borgerkrig! Der var fjendskabet mellem kommunistvenlige og kommunistfjendtlige grupper; der var modsætningerne mellem sunnimuslimere støttet af Pakistan og Saudi-Arabien og shia-muslimere, støttet af Iran. Der var krig efter etniske skillelinier mellem pushtuner og tajiker og uzbeker og hazaraer. Der var krigsherrer, der skiftede side efter, hvad der betalte sig. Der var kaos. Da dukkede helt uventet en ny militær gruppering op! Talibaner kaldte de sig. De var pushtuner. men ellers vidste man ikke noget om dem: De kom ikke med udtalelser til offentligheden, holdt ikke pressekonferencer. De forbød fotografering og fjernsyn, så man véd ikke engang, hvordan f.eks. lederen, Mullah Omar, ser ud! Lidt véd man dog! Bl.a., at Mullah Omar mistede et øje i 1989, to af hans nære medarbejdere var også énøjede, en tredje manglede det ene ben og to fingre, manden, de gjorde til guvernør af Kandahar, manglede et ben, alt sammen fra tiden med kampe mod russerne. Krigsveteraner er de. Det er vigtigt for vores forståelse af det hele, at vi husker, at der forud for talibanernes fremkomst gik 20 års krig og borgerkrige, der dræbte 1,5 millioner afghanere og lemlæstede endnu flere og fik millioner til at flygte.

Hvor talibanerne fik magten, brændte de opium-valmue-markerne af, henrettede narokhandlerne, og afvæbnede lokale militser og

landevejsrøvere, så de blev budt velkommen af mange.. Men efterde første sejr begyndte det at gå dem dårligere. De led nederlag nogle gange og blev mere nidkære og brutale. De fik også brug for at skaffe sig penge ved hjælp af valmuemarker og opium-handel!

Efter hårde kampe indtog de Kabul i sept. 1996. Og mindre end 24 timer efter erobringen kundgjorde de de nye regler:

Ingen kvinder måtte gå på arbejde, pigeskoler og pige-gymnasier blev lukket, kvinder skulle bære slør fra top til tå. Tyve ville få hænder og fødder amputeret, ægteskabsbrydere ville blive stenet; hvis nogen drak alkohol, ville de blive pisket. TV og video var forbudt, det samme gjaldt al musik, der ikke var religiøs. Mænd skulle anlægge skæg. Husejerne skulle sværte vinduerne, så at kvinder ikke kunne ses udefra.

Men hvad var de menige talibaner egentlig for nogle? En pakistansk journalist, Ahmed Rashid skriver, at de fleste var meget unge, teenagere, ja drenge. Mange havde levet deres hidtidige liv i en flygtningelejr og ikke fået anden uddannelse end undervisning på Koranskolerne dér. De kendte ikke deres eget lands historie. De havde ingen minder eller viden om deres stammer, deres ældste, deres naboer eller om den blanding af forskellige etniske grupper, der udgjorde landets befolkning. De kendte ikke deres folks kulturelle arv, folkets digte og historier. De var som vragrester, som havet skyller op på stranden. De havde ingen erindringer om fortiden, ingen planer for fremtiden. De var rodløse og arbejdsløse. Men krig for islam var en meningsfuld mulighed for dem. De fik ingen løn. De fik mad, tøj, sko og våben. Livet i flygtningelejren rejser et kritisk spørgsmål til os og vore politikere om vores flygtninge-politik: Når vi hjælper flygtninge rundt omkring, giver vi dem så kun telte og tæpper og mad, men overlader deres uddannelse og åndelige udvikling til de fanatikere, der altid er parate til at tage over? Hvis det er sådan, det er, svigter og forsømmer vi disse arme mennesker.

Osama bin Laden

Fra mange lande kom muslimer til for at kæmpe mod de vantro russere. Man mener, at det drejer sig om 35000 muslimer fra 43 forskellige lande. Det verdensomspændende broderskab, Al Quida, opstod dengang. Den kendteste af dem, der kom, er saudi-araberen Osama bin Laden. Han organiserede træningslejre og hjælp med byggeri af veje og anlæg, med økonomisk støtte fra forbundsfællen USA til frihedskampen. Men da USA i Kuwait-krigen af Saudi Arabiens konge fik lov til at få baser i Saudi Arabien, rystede det Osama bin Laden, og han kom til at hade kongen og alle amerikanere. På et tidspunkt bosatte han sig i Afghanistan som Talibanernes gæst. Han blev af vesten set som en hovedfigur i terroren, men der er mange muslimer, der siger, at hans indflydelse er stærkt overvurderet af den vestlige verden. USA krævede af Taliban, at de udleverede Osama bin Laden, men fik nej.

Så skete der noget utroligt og frygteligt. D. 11. september 2001 blev World Trade Center i New York og Pentagon angrebet på en måde, man ikke havde kunnet forestille sig; af muslimer, der ofrede deres eget og mange, mange uskyldige menneskers liv i protest mod den vestlige verden. USA's reaktion var en krigserklæring mod terror Taliban havde på det tidspunkt stor magt i Afghanistan, men bevægelsen havde ikke noget at gøre med terroren i USA. I det hele taget var og er Taliban ikke engageret i international politik; men de havde givet plads til træningslejre, hvor muslimer fra mange lande blev oplært i terror. USA krævede lejrene lukket og lederne udleveret. Det sagde Taliban nej til, og så angreb USA. USA ville gerne have flere lande med og henvendte sig bl.a. til Danmark og bad om soldater og fly, og Folketinger sagde straks ja. I de følgende år blev Danmark mere og mere involveret i krigen med flere og flere soldater og våben og penge. Det varede længe, før man kunne definere et slutmål med krigen, men i 2010 blev det formuleret, at man ville blive i landet, til det havde fået rekrutteret og

uddannet sit eget militær og politi til at stå for sikkerheden.

Det er indlysende, at angrebet d. 11. september chokerede USA, og at der øjeblikkeligt måtte vises styrke og handlekraft som en reaktion på det. Det kan alle godt forstå. Men jeg mener, at skridtet fra at erklære krig mod terror til at gå i krig med Taliban var forkert. Man skulle have set mere på årsagerne til terroren, og hvis der skulle svares med krig, skulle den ikke have været rettet mod Taliban. Det var en forkert beslutning, og jeg mener, det var en endnu større fejl af Danmark, af regering og folketing at gå i krig. Jeg har desværre det indtryk, at beslutningen blev truffet på et overfladisk grundlag uden kendskab til pushtunerne og deres land og historie og uden ide om, hvad det ville sige, at erklære Taliban krig og om, hvordan en sådan krig skulle føres og om, hvad slutmålet skulle være.

Danmark gik med af loyalitet mod USA, og loyalitet er en fin og god egenskab, men gid dog de danske politikere havde sagt, at "vel skal vi være loyale mod USA, men lad os nu lige bruge en måneds tid til at overveje, hvordan den loyalitet skal komme til udtryk."

Hvad var det, der var forkert? Det er efter min opfattelse forkert først at erklære terror krig og så gå i krig mod et folk, der ikke selv har udøvet international terror. For det 2. er det forkert at føre krig mod et folk, som vi ikke har noget imod, og som heller ikke har noget mod os. Vi véd ikke noget om hinanden! Deres digtere kendte Jens Enevoldsen, der gjorde deres digte kendt ude i verden; men ellers vidste de ingenting om Danmark og danskerne. Og vice versa! For det 3. er det betænkeligt at forsøge at løse det problem, der skilte os, ved hjælp af krig. Der skulle have været investeret mere tålmod og klogskab på at tale og forhandle. For det 4. er det uheldigt, at vi for jævne afghanere at se står som forkæmpere for en regering og en administration, de anser for gennemkorrupt. For det 5.- og det er en militærteknisk ting - mener jeg ikke, det er muligt at bekæmpe en folkelig bevægelse

som Taliban med militære midler. De danske soldater står jo ikke over for en hær, men overfor en flok civilklædte mennesker. Hvem af dem, der færdes på vejene og på markerne, evt. med våben i hånd, er fjender, og hvem er ikke? Hvem skal man tage til fange, hvem skal man skyde og dræbe, og hvem skal man lade gå? Det er ikke muligt at føre sådan en krig for ikke at tale om at vinde den.

Derfor undrer det mig, at det danske militærs ledelse ikke har protesteret. Skal hæren simpelthen lydigt gøre, hvad politikerne siger, selv om hærledelsen måtte anse opgaven for håbløs? Det hævder nogle officerer, jeg kender.

Eller: tror det danske militærs ledelse virkelig, at vi kan besejre pushtunerne? Den nye forsvarschef har sagt mere end én gang, at Afghanistan er en succes! "Vi er en del af en terrorbekæmpelse," siger han, "og vi skal ikke kun måles på, om det er en militær succes. Der er sket meget positivt for afghanerne med skoler og sundhed; antallet af piger, der går i skole er jo steget." Her ser vi, at den nye forsvarschef går i politikernes fodspor. De drejer vores opmærksomhed væk fra krigen og over på sundhed og kvindefrigørelse og demokrati, og det er mit indtryk, at den strategi er lykkedes i ret vidt omfang i den danske befolkning. Og sundhed og uddannelse og kvindefrigørelse og demokrati er jo også gode ting, men de er ikke grunde til at føre krig. - Hvis det var, var der mange lande, vi længe skulle have været i krig med! Nej, det er den militære indsats, politikerne og militærets ledelse står til ansvar for. Der er skrevet flere bøger om danskernes krig. Bl.a. har en journalist, Kim Hundevadt skrevet "I morgen angriber vi igen"; en feltpræst, Thomas Aallmann har skrevet "Løvehjerter," en professor i sikkerhedspolitik Vedby Rasmussen har skrevet "Den gode krig?" En kvindelig soldat, Anne-Cathrine Riebnitzsky, har skrevet "Kvindernes Krig." Lars Halskov og Jacob Svendsen harskrevet "Et land i krig."

Men ingen af de bøger af danske forfattere, jeg har læst, fremgår det, at de ved nogetsomhelst om det pushtunskfolk for slet ikke at tale om at have forståelse og sympati for det. Feltpræsten skriver højstomt om fædrelandskærlighed og frihedskæmpere; men det er de danske soldater, han dér taler om! Det er virkelig den omvendte verden.

Hvor mange afghanere er mon blevet dræbt af de danske soldater? Krigen har foreløbig kostet Danmark 41 soldater og 13 milliarder kr. Men hvad er afghanernes tab? I flg. Halskov og Svendsen anslår det danske militærs ledelse, at op mod 3000 talebaner og andre fjender kan være omkommet under kampe med danske soldater. I en kronik i Politiken d. 9. januar (2012). skriverjournalist Nagieb Khaja, at lokale hospitalsarbejdere og stammeledere derude anslår, at de danske soldater derudover har dræbt over tusind civile. USA's tab er nu 2000 dræbte soldater. USA's udgifter skulle ved udgangen af 2011 beløbe sig til næsten 2400 milliarder kr. Andre landes tab og udgifter kender jeg ikke. Kan Nato med den krig opnå andet end stadig større og mere udbredt had? Der er had nu mellem pushtunerne og vestens folk, mellem pushtunerne og os danskere. I de danske bøger kaldes talibanerne mest blot fjenden. Men de er nu ikke fjender i almindelig forstand. De er civile mennesker, der er gået i krig, fordi deres frihed er i fare; den vil de slås til døden for. Som de gjorde mod Storbritannien og mod Sovjetunionen. Nej, Afghanistan er ikke en succes. Den er en indsats, vi har grund til at være kedede af. Samtalen er det vigtigste, når vi ser frem, en utrættelig, tålmodig samtale, der ikke blot inddrager alle de forskellige parter, men hele Afghanistan, hele den arme, på krop og sind kvæstede befolkning, om de visioner, de kan forestille sig, om en fælles fredelig fremtid og om, hvordan de visioner kan virkeliggøres.

Karl Erik Wienberg (S52)

Frokost den 1. november

Der var åbenbart mange som havde sat hinanden stævne, for Hauerslev salen vart helt fuld da den på denne dag foresiddende, Niels G. Henriksen (R53), slog på glasset og ønskede velkommen, med særlig adresse til de tilstedeværende æresmedlemmer, som viste sig alle at være der, nemlig: Henning Molin (S46), Morten Nørgaard (S54), Bodil Wille Boisen (S666), Arne Krog (S46), Karl Aage Gemal (S54) og Niels selv. Niels ville også lige adressere nye gæster ved frokosten, som viste sig at være Emma Borup (S(20)12). Emma sad mellem dagens to seniorer, Janus Krarup (R35) og Erik Sloth Andersen (S36). Vi var nu nået til stående afsyngelse af "Jeg ved et Sted", og ligeledes stående udbringelse af hurra for skolen. Sædvanen tro blev ordet videregivet til dagens ceromonimester, Morten Nørgaard, som lykønskede og holdt en tale for Henning Molin i anledning af de 85 år, inden han videregav ordet til hovmester Andreas Christiani (R57) for præsentation af dagens frokost. Inden præsentationen takkede Andreas sine hjælpere, Freddy Wæver (R51), Karl Aage Gemal, Henning Molin, Arne Krog, Lasse Peitersen (R54) og de to hovmesteraspiranter Niels Erik Pedersen (S66) og Anders Holmegård (S69). Frokosten viste sig at være særdeles overdådig, idet den udover det sædvanlige, nemlig tre slags sild, mange forskellige slags lækkert pålæg og tre slags ost, ledsaget af snaps og øl ad libitum, også indeholdt røget ål og de af Helle Rosendahl (S55) tilberedte "Jansons Fristelser". For at yde denne ret fuld retfærdighed præsenterede Helle selv og forklarede hvordan den bliver tilberedt.

Undervejs i indtagelsen af frokosten mindede Niels om, at der vanen tro, er bekræftning af Fader Holberg statuen foran Det Kgl. Teater i anledning af selsammes fødselsdag d. 03/12/12 kl. 10:45, efterfulgt af kaffe og kage på "Opera".

Janus Krarup (R35)

Derefter fulgte som sædvanligt præsentationsrunden.

Henning Molin takkede for Morten Nørgaards pæne ord, og kom ind på sammes fantasi. Da Soranernes Hus blev bygget, var ønsket et større festlokale, og da nu huset var nævnt, nævnte Henning ønsket om at udvide kapaciteten, f.eks. ved køb af lejligheder i nærheden. Til dette skal der bruges penge, hvilket kan ske ved at de kommende testamenter kan tilgodeses Soransk Samfunds Boligfond, med hvilket Henning er sikker på, at man kan finde eksperthjælp.

Janus Krarup ønskede at holde en takketale, hvilket skete på vers.

Der blev også tid til at fortælle gode historier herunder af Karl Erik Wienberg (S52).

Tino (R57)

Julefrokost på Fyn

torsdag den 29. november 2012

Frokosten blev traditionen tro afholdt på Restaurant Næsbyhoved Skov. Vi blev budt velkommen med et glas champagne. Derefter gik vi ind til et veldækket bord med forskellige juleanretninger, som blev indtaget i festligt lag. Der blev diskuteret og hygget livligt rundt om bordet. Fungerende formand Erik Nielsen læste muntert en Skrøne fra Østgrønland af Jørgen Riel og supplerede med et digt af Benny Andersen. Kaffe med kranskage og en kage på fod til dem, der ønskede det, blev indtaget i de bløde stole i sidesalonnen.

Til stede var:

Ulla og Eilif Kyhnau (S58), Randi og Mads Nielsen (S58), Georg (S58) og Dorrit Søndergaard (S58), Lizzi og Jørgen Pedersen (S55), Henning Bastrup (S56), Bente og Peder Andersen (S51), Susanne og Jørgen Lange Thomsen (S63), Flemming Borch Jensen (S47), Hans Gravergaard (R60), Marianne og Allan Andreasen (S61), Lone og Erik Nielsen (S62), Solveig og Christian Faber-Rod (S62).

Dorrit Søndergaard (S58)

Nu kan du få mulighed for at bo på Tersløsegaard Ledig lejlighed

Holbergs sommerbolig Tersløsegaard er også attraktiv om vinteren.

Bygningsanlægget, som blev restaureret af arkitekt Martin Nyrop rummer udover museumsstuerne 4 beboelseslejligheder. En af dem, den nordøstlige er nu ledig.

135 m² i et plan
Årlig leje 78.000 kr
+ vand à conto 300 kr/måned

Adgang til stor have og mulighed for egen dyrkningshave

For supplerende oplysninger og besigtigelse kontakt

Lone van Deurs
lone@vandeurs.dk

tlf +45 4025 9242

www.tersloesegaard.dk

Soranerjulefrokost

den 8. december

Foto: Ivan Jørgensen (S73)

Ved denne julefrokost, og kun i denne anledning en lørdag, var der fuldt hus, og jeg tror alle, både på grund af vejret, men sandelig også grundet udsigten til at være i godt selskab de kommende timer, var glade for at komme indendørs.

Vor formand, Christian Faber-Rod, startede som altid, med at byde velkommen, med speciel adresse til Rektor Vibeke Hansen og de tilstedeværende æresmedlemmer, Henning Molin, Bodil Wille Boisen, Arne Krog og Karl Aage Gemal. Derefter, også som sædvanligt, stående afsyngning af sangbogens tre vers af "Jeg ved et Sted" og udbringning af hurra for skolen, samfundet og stiftelsen. Herefter gav formanden ordet videre til dagens ceremonimester, Lars Herborg, som umiddelbart gav det videre til vor hovmester, Andreas Christiani, for præsentation af dagens frokost. Andreas startede med at takke sine

hjælpere, både de tilstedeværende og de fraværende, som på dagen var, først og fremmest Jørgen Duedahl, som medbragte ålene, Børge Vendelbo Andersen, Freddy Wæver, Karl Aage Gemal, Anders Holmegaard, Niels Erik Pedersen, Hemming Jørgensen, Arne Krog og Henning Molin. Præsentationen lovede 3 slags sild, mange forskellige slags pålæg, som inkluderede, selvfølgelig ål, to slags salater, mange andre slags lækker pålæg, tre slags oste og Ris-a-la-mande, ledsaget af øl, og så må vi ikke glemme Sprinkler Festivalen, bestående af mange forskellige slags snaps, det hele afsluttet med kaffe og "kage på fod".

Nu bad rektor Vibeke Hansen om ordet, og takkede for og udtrykte sin glæde over at være med. I sin tale fortalte hun at hun lige havde skrevet julekort, og brugte ordene herfra i sin hilse: "Så ønskes alle en glædelig Jul med ønsket om et Godt Nytår og tak for jeres indsats".

Præsentationsrunden viste at vores selskab bestod af følgende, hvoraf mange med ledsagere:

Janus Krarup (R35), Erik Sloth Andersen (S36), Piet van Deurs (A45), Arne Krog og Henning Molin (S46), Hendrik Sass (R47), Svend Hermansen (S50), Freddy Wæver (R51), Lars Herborg og Niels Tanholt (S53), Karl Aage Gemal (S54), Peter Christiansen (S55), Bjørn Brammer (S56), Niels Fischer, Sven Eric Heede og Claus Landschultz (R56), Hemming Jørgensen (S57), Søren Billeschou, Andreas Christiani, Jørgen Duedahl, Taisto Hammerum, Jens-Erik Valentin og Jørgen Wissing (R57), Alex Bruun og Christian Eugen-Olsen (R58), Palle Schjødtz (S59), Allan Andreasen og Christian Eifer (S61), Lars Skotte (S63), Per Florman (S64), Bodil Wille Boisen (S66), Leo Starup (S67), Hans Peter Christensen (S68), Anders Holmegaard (S69), Susanne Vænggaard (S70), Kim Sverre Hansen, Ivan K. Jørgensen og Hans Kiesow (S73), Philip Kiesow (S97) og rektor Vibeke Hansen.

Mange bad om ordet, og jeg skal ikke gå i detaljer, men bare fortælle at Bjørn Brammer fortalte fra sin tid i Grønland, Freddy Wæver fortalte om Refugium Soranum, og kunne berette at man bare mangler en mill. Kr. fra at være i mål, Formanden kunne fortælle at Herlovianernes formand er inviteret til frokosten d. 07/02/13, Lars Herborg fortalte en historie, vistnok på jysk, som jeg helt skal afholde mig

fra at prøve at fortælle om, og endelig fortalte Piet van Deurs kort om sin tid på skolen, "hårdt, men opbyggende," og kunne også reklamere for sin nye bog "Hvad er det?":

Og så kom udtrækningen af det amerikanske lotteri, hvortil der var sponsoreret mange dejlige gevinster, og selvfølgelig belønningen til den heldige finder af mandlen, alt sammen forestået af Per Florman, udklædt som julemand Per, og med rektor som lykkens gudinde.

Dagen var ved at være slut, og Lars Herborg takkede af, og dagen sluttede med at Formanden takkede Lars for udført gerning, og ligeledes tildelte vore søde hjælpere fra kollegiet, Stine Sif Smidt og Rikke Hansen, en flaske som tak for deres gerning.

Tino (R57)

VI KØBER

**KOSTBARE BØGER OG BOGSAMLINGER
TILBUD GIVES
NORDENS ÆLDSTE ANTIKVARIAT**

LYNGE & SØN A/S

**SILKEGADE 11 1113 KØBENHAVN K.
TLF. 3315 5335**

**Stiftelsen
Sorø Akademi**

Tel. 5782 0135

www.stiftsor.dk

In memoriam Ole Stahl

4. august 1938 - 21. oktober 2012

Ole Stahl (R 48) tog studentereksamen fra København studenterkursus og embedseksamen på Farmaceutisk Høj skole.

Ole blev ansat i sin fars apotek i Sorø, og som han siden overtog. Ole var både soraner og gammelsoraner. Hans interesse for Sorø by ytrede sig ved hans generøsitet med gaver til den lokale bridgeklub og skakklub, ligesom han bekostede Lions årlige fyrværkeri i byen.

Cricket lærte han på skolen. Ole spillede i Sorøs cricketklub og også i klubber i Slagelse, Ringsted og København. Da cricket blev genoptaget på Skolen omkring år 2000 deltog han ofte i træningen både sommer og vinter, og han var med ved Gammelsoraner kampe.

Ole donerede løbende midler til cricket, som bl.a. muliggjorde køb af en trækvogn til transport af grej til træning og kampe. Med sine gaver udtrykte han sin glæde ved skolen.

Dem takker elever og trænere ham for med teksten på vognen.

Flemming Balstrup (S48)

Nyt om navne

Hans Ulrik Schwartzbach, tidl. akademigartner, har netop udgivet sin tiende børnebog. Bogen, som har titlen Nutte Petrine Rasmussen, er skrevet i små læsevenlige afsnit og beregnet for de 8-12-årige.

Ann Petersen (S85) var blandt dem, der på Holbergs fødselsdag blev tildelt ridderkors.

Michael Borg-Hansen (S70) får del i Udenrigsministeriets udmeldte rokade for 2013 og 2014, idet han skifter ambassadørposten i Kiev i Ukraine ud med den i Beograd i Serbien.

Soranske dødsfald

Torben Lundholm Jensen (lærer)
10. juni 1946 – 11. november 2012

Birthe Kofoed-Hansen (S34)
28. august 1916 – 9. november 2012

Lars Kirk (S47)
29. april 1928 – 1. december 2012

Anders Christian Løgstrup (R46)
17. december 1929 – 3. januar 2013

Bent Pedersen (S50)
17. januar 1931 – 22. december 2012

Dan Ibæk (S54)
24. februar 1935 – 15. november 2012

Runde fødselsdage

FEBRUAR

3. Sven-Aage Andersen (f. 1923, S41), Askevænget 39, 1.th., 2830 Virum
3. Palle Lindvig (f. 1953, S73), Allégade 30, 5000 Odense
4. Otto Vilhelm Sommer (f. 1918, S37), Ryesgade 20 A, 5. nr. 537, 2200 København N
4. Steffen Johansen (f. 1943, S62), Recidence L'Hermitage, 58 Avenue Col. Meyere, F-06140 Vence, Frankrig
5. Leif Blædel (f. 1923, S42), Frederiksdalsvej 12 F, 1.th., 2830 Virum
5. Jørgen Henrik Meding (f. 1928, S46), Skovbrynet 31, Tyrsted, 8700 Horsens
5. Mogens Bitsch Jørgensen (f. 1938, S56), Møllegårdsvej 5, 9210 Aalborg SØ
6. Christian Hoffmann (f. 1953, R70), Tornevænget 8, 3460 Birkerød
6. Heidi Christel Tornbjerg Jensen (f. 1963, S83), Sorterup Kirkevej 9, 4200 Slagelse
8. Ernst Trier Skakke (f. 1928, A44), Ulstrup Sønderstrand 48, 4400 Kalundborg
8. Erik Soelberg (f. 1938, R54), Østervang 41, 6900 Skjern
8. Poul Holst Pedersen (f. 1963, S82), Richard Mortensens Vej 73, 5.0002, 2300 København S
9. Bettina Nielsen (f. 1963, S82), Skørpingevej 13, 4200 Slagelse
10. Elsebet Buhl Jørgensen (f. 1953, S72), Peter Damsvej 52, 4180 Sorø
10. Michael H.V. Neergaard (f. 1963, S81), Frederikslundvej 5, 4200 Slagelse
11. Eva Rebien Johannesen (f. 1963, S82), Egevangs Allé 12, 4180 Sorø
12. Ole Hans Christian Baasch (f. 1943, S62), Nabovej 12, Balle, 8541 Skødstrup
12. Jens Kristian Andresen (f. 1943, S61), Egevangen 24, 8900 Randers C
13. Erling Kristensen (f. 1938, rektor em.), Amagerfælledvej 28, 5.th., 2300 København S
13. Tage Lysgaard (f. 1943, S64), Drosselvej 3, 2000 Frederiksberg
14. Ebbe Stub (f. 1943, S61), Lykkebrovej 8, 4671 Klippinge
15. Niels Finn Fricke (f. 1933, S52), Skolegade 40, 8831 Løgstrup
15. Thomas Bjørn Ibsen (f. 1953, S71), Søllerødvej 105, 2850 Nærum
15. Helene Vejlskov Vie (f. 1963 S82), Gamle Vievegen 20, N-6800 Førde, Norge
15. Henrik Gernov (f. 1963, S83), Bukkeballevvej 5, 2960 Rungsted Kyst
15. Thomas Reimer Hansen (f. 1963, S82), Rørsangervej 16, 4100 Ringsted
17. John Rasmussen (f. 1938, S57), Grejsdalsvej 22, 2770 Kastrup
18. Niels Illum (f. 1933, S51), Fagerhøjvænge 3 A, 2950 Vedbæk
18. Arne Berg Bendixen (f. 1953, S55), 1171 Shady Point Road, Huddleston, VA 24004, USA
19. Henning Tuxen (f. 1938, S55), menes bosat i udlandet
20. Børge Vendelbo Andersen (f. 1933, R50), Ruten 191, 1.tv., 2700 Brønshøj
21. Knud Asger Lundblad (f. 1938, A56), Høje Skodsborgvej 22, 1.th., 2942 Skodsborg
21. Carsten Tinggaard f. Nielsen (f. 1963, S82), Folstedvej 35, 9700 Brønderslev
23. Mogens Lohse Friis (f. 1953, S73), Strandboulevarden 77 B, 3.th., 2100 København Ø
23. Søren Feilberg (f. 1963, HF79), Møllebjergvej 26, 4330 Hvalsø
26. Mads Gaagerup Østerby (f. 1938, A55), Ebberupvej 3, Voldtofte, 5620 Glamsbjerg
26. Claus Christian Jørgensen (f. 1943, S62), Søllestedgaard, Søllestedgårdsvej 4, 4920 Søllested
26. Hans Henrik Mørup (f. 1963, A82), Furesøvej 139, 2830 Virum
27. Finn Waagstein (f. 1938, S56), Stallviksvägen 11, S-42943 Sarö, Sverige
28. Inge Birgitte Kramp (f. 1963, S81), Slettevang 19, 2970 Hørsholm

MARTS

1. Alf Wennevold (f. 1933, S51), Enighedsvej 11, 2920 Charlottenlund
1. Jørn Kragsskov Tolshave (f. 1943, S62), Duevej 16, 3100 Hornbæk
1. Peter Riberholdt (f. 1963, S83), Thyvej 22, 2720 Vanløse
2. Marianne Hansen (f. 1963, S82), Uffesvej 3, 4200 Slagelse

4. Ebbe Carlsen (f. 1933, S52), Jernbane Allé 38, 2630 Taastrup
6. Uwe Henning Mads Lindholdt (f. 1943, S63), Persillegade 2 B, 6200 Aabenraa
7. Fritz Efsen (f. 1933, S51), Frøbakken 12, 2870 Dyssegaard
7. Jens Peter Møller (f. 1963, S82), Rosenvænget 21, 4300 Holbæk
11. Torben Scheibel (f. 1928, R45), Dr. Sofies Vej 68, 1.109, 4000 Roskilde
11. Finn Axel Hansen (f. 1933, R50), Christiansø 0018, 3760 Gudhjem
11. Birte Andersen (f. 1938, S56), Troldbakken 13, 5330 Munkebo
11. Peter Madsen Kvarts (f. 1943, S63), Nørreled 2, 4581 Rørvig
12. Kirsten Elkana Grønne (f. 1963, S81), Byvej 74, 3600 Frederikssund
13. Carl Johan Ahlmann (f. 1938, S57), Lavstrupvej 1, Vostrup, 6880 Tarm
13. Niels Jørgen Studstrup (f. 1963, S82), Ebeltoftvej 48, Feldballe, 8410 Rønede
15. Søren Peter Kornerup (f. 1943, R60), Bakkegårds Allé 5, 3., 1804 Frederiksberg C
15. Kjeld Vejbjerg (f. 1943, R60), Svingels Allé 62, 4900 Nakskov
16. Jørgen H. Elley (f. 1938, S57), Simons Bakke 106, 7700 Thisted
16. Niels Jacob Bang-Nielsen (f. 1943, S62), Elmevej 3 A, 8240 Risskov
17. Helle Susanne Rolsted (f. 1963, S82) Bøgevej 13, 3500 Værløse
18. Vibeke Krogsgård (f. 1963, S82), Axel Heides Vej 18, 2970 Hørsholm
19. Annette Jespersen (f. 1963, S82), Gudenåvej 56, Voervadsbro, 8660 Skanderborg
20. Eyvind Westergaard (f. 1928, S45), Skolevænget 14, 2800 Kgs. Lyngby
22. Erik Brandt (f. 1928, S47), Vorupørvej 175, Vorupør, 7700 Thisted
22. Kirsten Hinge (f. 1953, S72), Peberhaven 15, 3.th., 2730 Herlev
23. Georg Søndergaard (f. 1938, S58), Enebærvej 84, 5260 Odense SV
24. Svend Aage Askjær (f. 1938, S57), Schæfergården, Rønbjergvej 10, Hvidbjerg, 7860 Spøttrup
24. Jens Holmsgaard (f. 1943, S61), Norgesmindevej 2, st.tv., 2900 Hellerup
24. Peter Ottesen (f. 1963, S81), Veksøvej 73, 2700 Brønshøj
25. Thomas Glenthøj (f. 1928, S47), Grøndalsvej 70, 2000 Frederiksberg
27. Anker Juul Lundgaard (f. 1933, R49), Abildvej 9, 4180 Sorø
27. Aage Marcus Pedersen (f. 1933, S51), Esbern Snares Vej 6, Tibirke Sand, 3300 Frederiksværk
27. Lars G. Axelsen (f. 1953, S72), Sortedam Doseringsvej 73, 2., 2100 København Ø
28. Johannes (Janus) Krarup (f. 1918, R35), Carolinelundsvej 23, st., 8700 Horsens
31. Per Grunth (f. 1933, R49) An der Königswiese 10, A-2340 Mödling, Østrig
31. Jens Leth Hansen (f. 1938, R55), Classensvej 4, 3360 Liseleje
31. Erling Lykkegaard (f. 1938, S56), Søvang 16, 4000 Roskilde
31. Gunhild Engholm Michelsen (f. 1963, S83), Banevej 21, 4180 Sorø

Særlig info

Hauchs Fysiske Cabinet

Hele året: Hver lørdag og søndag kl. 14-16 (undtagen juleferien)

Påsken: Skærtorsdag til 2. påskedag kl. 14-17
St. bededag, Kr. himmelfartsdag og grundlovsdag kl. 14-16

Juli måned: Torsdag - søndag kl. 14-17

Skolernes efterårsferie: Hver dag kl. 14-17

Entre kr. 40

Se i øvrigt www.awhauch.dk

VALBY BUSSE

Vognmand Tom Lundsgaard

40 20 50 45

www.valby-busser.dk

Chauffør Per Just Florman (S64)
turisttrafik med omtanke...

Nye komfortable busser i ind- og udland
Af soraner for soranere!

skolens farver

Halstørklæde	250,-
Slips	150,-
Kravat (charmeklud)	150,-
Manchetknapper	220,-
Silkemanchetknapper	90,-
Trøjer med skolens mærke i alle farver og størrelser	
Poloshirt, drenge	150,-
Poloshirt, piger	200,-
Hættetrøje	220,-
Hættetrøje m/lynslås	280,-
Regnjakke	280,-
Sportstaske	110,-
Joggingbux	230,-

Ved forsendelse: plus porto

Bestilling: e-mail til
 soroe-akademi@soroe-akademi.dk
 - skriv også hvis du vil ringes op

Soransk Samfunds bestyrelse

Christian Faber-Rod (S62) Formand
 N. Jespersens Vej 10, 3. th., 2000 Frederiksberg
 Tel.: 3819 2143 – Mob.: 3062 6248
 Sommer: 6257 2043
 e-mail: christian@faber-rod.dk

Teddy Henrik Becher (S02) Næstformand
 Azaleavej 14, st. th., 2000 Frederiksberg
 Mob.: 4171 2832
 e-mail: teddyhenrik@hotmail.com

Per Just Florman (S64) Kasserer
Kontingent/bidrag
 Engblommevej 53, Soransk Samfund
 2400 København NV Engblommevej 53
 Mob.: 4077 9594 2400 København NV
 e-mail: Reg.nr. 1551
 perflorman@hotmail.com Konto 3271307

Nicolay E.B. Svarre (S94) Sekretær
 Askevænget 17, 3. th., 2830 Virum
 Mob.: 5019 3550
 e-mail: nicolay_svarre@hotmail.com

Lars Herborg (S53) Legatadministration
 Ruten 191, 3 th., 2700 Brønshøj
 Tel.: 3585 4705
 e-mail: larsherborg@mailone.dk

Mogens Skovgaard (S65) Soranernes Hus
 Tuborg Sundpark 10, 1.th., 2900 Hellerup
 Tel.: 3961 0068
 e-mail: dms@dadlnet.dk

Andreas Christiani (R57) Hovmester/frokoster
 Løvsangervej 5, 2900 Hellerup
 Tel.: 3940 6614

Bjørn Fabricius (S04) Hjemmesiden
 Borups Allé 225, 1. tv., 2400 København NV
 Mob.: 5150 3555
 e-mail: bfabricius@hotmail.com

Henriette Lundblad Andersen (S04)
 Klosterhaven 5, 2. th., 4180 Sorø
 Mob.: 2764 3225
 e-mail: henriettean@yahoo.dk

Mikko Johan Haahkola Christensen (S02)
 Anemonevej 36, 4180 Sorø
 Mob.: 2621 2682
 e-mail: mikkochristensen@gmail.com

Christian Eugen-Olsen (R58)
 Strandvejen 272B, nr. 14, 2920 Charlottenlund
 Tel.: 3316 1010
 e-mail: eugen@post10tele.dk

Christian Egemose (S85) Jysk Afdeling
 Nørholmsvej 6, Tyrsting, 8740 Brædstrup
 Tel.: 7576 1612
 e-mail: egemose@mail.dk

Erik Nielsen (S60) Fynsk Afdeling
 Munkebjergvej 44, 5000 Odense C
 Tlf.: 4126 8629
 e-mail: erik_ni@sol.dk

Soranerbladet

e-mail: soranerbladet@gmail.com

Ansvarshavende redaktør og kontaktperson

Christian Eifer (S61),
Vestre Paradisvej 6, 2840 Holte
Tel.: 4542 1662
GSM: 2420 0149
e-mail: soranerbladet@gmail.com

Layout

Henrik Levinsen (S79)
+47 922 06 737
e-mail: henriklevinsen@gmail.com

Øvrige medlemmer af redaktionsgruppen

Niels Henriksen (R53)
Alex Bruun (R58)
Katherina Hansen (S12)

Administration

Per Just Florman (S64)

Indlæg modtages fortrinsvis per e-mail i **Word format** og sammen med evt. billedfiler, der helst skal være min. 1 MB på adressen **soranerbladet@gmail.com**

Har man ikke mulighed for at sende indlæg elektronisk, træffes aftale med Christian Eifer.

Soranerbladet har sin redaktionelle frihed og er styret af en redaktionsgruppe. Bladet bliver produceret ud fra journalistiske vurderinger – naturligvis med skyldigt hensyn til Soransk Samfunds overordnede målsætninger.

Medlemskontingent i Soransk Samfund er 340 kr. om året, som også dækker abonnement på Soranerbladet (se i øvrigt hjemmesiden på www.soransksamfund.dk)

Soranersport

Batøk

Mogens Skovgaard (S65)
Tuborg Sundpark 10,1. th., 2900 Hellerup
Tel.: 3961 0068
e-mail: dms@dadlnet.dk

Cricket

Flemming Balstrup (S48)
Kikhanebakken 7, 2840 Holte
Tel.: 4580 1461
e-mail: flemming_balstrup@dadlnet.dk

Golf

Steen Hahn Andersen (S85)
Tuelsøvej 48, 4180 Sorø
Tel.: 5782 1624; (dag) 3333 1980
e-mail: sha@post11.tele.dk

Særlige hverv

Personalredaktør

Bodil Wille Boisen (S66)
Storgade 37F, 2.tv., 4180 Sorø
Tel.: 5828 6409 – Mob.: 2728 3632
e-mail: wille.boisen@stofanet.dk

Arkivar

Rolf Christensen (S65)
Violinvej 32, 2730 Herlev
Mob.: 4013 0959
e-mail: rolf@transla.dk
hjemmeside: <http://www.soranerarkivet.dk>

Soransk Samfunds Boligfond

Lars Herborg (S53)
Ruten 191, 3 th., 2700 Brønshøj
2200 København N
Tel.: 3585 4705
E-mail: larsherborg@mailone.dk
Bidrag til Soranernes Hus/Boligfonden:
Reg.nr. 5501, Konto 0811319252

Hovmester/frokoster

Andreas Christiani (R57)
Tilmelding på tlf.svarer: 5182 4832

Lån/leje af Hauerselevsalen

Kalender: www.soranerneshus.dk
Kontakt: Frits Krog-Meyer:
krog-meyer@post.tele.dk

Soransk Samfunds hjemmeside

<http://www.soransksamfund.dk>
Bjørn Fabricius (S04)
e-mail: bfabricius@hotmail.com

Kvindenetværk

Bodil Wille Boisen (S66)
(se Personalredaktør)

Årgangsnetværk

<http://www.soransksamfund.dk>

Deadline til næste nummer:

1. marts 2013

Tryk: Litotryk København A/S
Abildager 21 · 2605 Brøndby
Tlf. 4343 6600 · litotryk@litotryk.dk

ISSN 0930-1340

Ishockey på Sorø Sø
soranerarkivet.dk; fotograf: formentlig Knud Gemzøe (S1911)